Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego

2025-11-21

Co to są nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego?

Nienależnymi świadczeniami z funduszu alimentacyjnego są świadczenia, które zostały wypłacone, mimo iż nie przysługują.

Za nienależnie pobrane uznaje się świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- wypłacone pomimo utraty prawa do świadczenia (np. z powodu podjęcia zatrudnienia i przekroczenia kryterium dochodowego, umieszczenia dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, wyjazdu członka rodziny za granicę)
- wypłacone w związku z zastosowaniem przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu – po ustaleniu, że wystąpiły następujące okoliczności tj. jeżeli członek rodziny utracił dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą
- przyznane i wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów
- wypłacone na podstawie nieważnej decyzji albo na podstawie decyzji, która została uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- wypłacone innej osobie niż ta, która została wskazana w decyzji, z przyczyn niezależnych od Urzędu
- wypłacone, jeżeli w okresie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoba uprawniona otrzymała alimenty zaległe lub bieżące od dłużnika (np. drugiego z rodziców).

Osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Od kwot nienależnie pobranych naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń do dnia spłaty.

Nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub z bieżąco wypłacanych świadczeń alimentacyjnych.

Aby uniknąć sytuacji w której świadczenia nie będą przysługiwały należy pamiętać, by zgłaszać wszelkie zmiany mające wpływ na prawo do świadczeń natychmiast po ich zaistnieniu a w szczególności:

- uzyskanie dochodu przez członka rodziny,

- zmianę w liczbie członków rodziny,
- umieszczenie członka rodziny w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej (dom dziecka, rodzina zastępcza, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, dom pomocy społecznej, zakład karny),
- wyjazd członka rodziny za granicę Rzeczypospolitej Polskiej,
- zmianę miejsca zamieszkania.

Wszelkie informacje, które należy zgłaszać znajdują się w pouczeniu do decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego należy zwrócić:

- na numer rachunku bankowego Urzędu Miasta Krakowa wskazany w decyzji zobowiązującej do zwrotu.

Jeśli aktualnie otrzymują Państwo świadczenia (np.: świadczenie z funduszu alimentacyjnego na inne dziecko), Urząd może potrącić kwotę nienależnie pobranego świadczenia z bieżąco wypłacanych świadczeń.

Jeśli zgodnie z decyzją zostali Państwo zobowiązani do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, dokonując zwrotu należy wpłacić kwotę nienależnie pobranych świadczeń powiększoną odpowiednio o odsetki zgodnie z dołączoną do decyzji tabelą informującą o wysokości odsetek na dany dzień. Ustawowe odsetki za opóźnienie wynoszą 9,75% w skali roku.

Istnieje możliwość rozłożenia spłaty nienależnie pobranych świadczeń na indywidualnie dostosowane raty.

Jeżeli sytuacja rodziny całkowicie uniemożliwia spłatę, nawet w dostosowanych do sytuacji materialnej ratach, mogą Państwo zwrócić się z prośbą o umorzenie należności. Należy jednak mieć na uwadze fakt, iż w takiej sytuacji przeprowadzone zostanie odrębne postępowanie badające sytuację życiową i materialną rodziny.

Przykład 1:

Jeżeli w okresie otrzymywania świadczenia z fundusz alimentacyjnego osoba uprawniona lub jej przedstawiciel ustawowy niezgodnie z kolejnością określoną w art. 28 ust 1 ustawy, otrzyma alimenty od komornika bądź bezpośrednio od dłużnika:

- bez znaczenia pozostaje, czy są to alimenty na poczet zaległości czy tez bieżących zobowiązań,
- wówczas należy niezwłocznie powiadomić Urząd o tym fakcie,

- kwota nienależnego świadczenia nie może być wyższa niż łączna kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- w celu uniknięcia postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, całą kwotę otrzymaną bezpośrednio od dłużnika należy zwrócić do komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne lub na konto organu wypłacającego świadczenia (w przypadku dłużników zagranicznych gdy komornik nie prowadzi postępowania egzekucyjnego).

Przykład 2:

Osoba pobierająca świadczenia lub członek rodziny (mąż, konkubent, dziecko) podejmuje zatrudnienie:

- konieczne będzie dostarczenie zaświadczenia pracodawcy o wysokości dochodu uzyskanego z drugiego miesiąca pracy,

świadczenia nie przysługują **od miesiąca** następującego po miesiącu w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

Osoba pobierająca świadczenia lub członek rodziny (maż, konkubent, dziecko) rozpoczyna pozarolniczą działalność gospodarczą:

- należy przedłożyć oświadczenie o wysokości dochodu z drugiego miesiąca prowadzonej działalności,

świadczenia nie przysługują **od miesiąca** następującego po miesiącu w którym nastąpiło uzyskanie dochodu z tyt. prowadzonej działalności gospodarczej.

Przykład 3:

Osobie pobierającej świadczenia z fundusz alimentacyjnego wyrokiem sądu zostają ograniczone prawa rodzicielskie i dziecko zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej:

- winna niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Urząd, ponieważ świadczenia na to dziecko nie przysługują od następnego miesiąca po miesiącu, w którym umieszczono dziecko w pieczy zastępczej (rodzina zastępcza, placówka opiekuńczo wychowawcza).